

TYÖPAIKKASELVITYS

Selvityksen kohde ja työpaikkakäynnin päivämäärä

23.4.2007
Vehnätien päiväkoti

Työpaikkaselvityksen tekijät

Toimintayksikön esimies Leena Sahlström, henkilökunnan edustajat tiimeistä, työsuojeluvaltuutettu Matti Nurmi, työterveyshoitaja Marja Kekki

Työpaikkaselvityksen aihe ja tavoite

Työpaikkaselvityskäynti tehtiin esimiehen aloitteesta työpaikalla esiintyneiden sisäilmaongelmien johdosta.

Tiivistelmä esitiedoista

Vehnätien päiväkoti on ns. kymppipäiväkoti. Toimintaa tiloissa vuodesta 1989.
Työntekijöiden lukumäärä: 13 + laitoshuoltaja + keittiötyöntekijä + esimies. Tällä hetkellä neljässä ryhmässä lapsia. Työajat klo 6.30-17.15.
Riskien arviointi on tehty v. 2004-2005, samalla päivitetty työsuojelun toimintaohjelma.
Kunta 10 kysely neljän vuoden välein, edellinen syksyllä 2006. Henkilöstökyselyt välivuosina.
Työterveyshuollosta kohdenetut terveystarkastukset henkilökunnalle syksyllä 2006.

Henkilökunnalla on esiintynyt sisäilmaoireilua (silmien kirvely/vetistys, nuha, äänen käheys, toistuva päänsärky, ihon kuivuminen) jo vuosia jatkuen edelleen:

- 28.1.2003 ympäristökeskuksen tarkastuksessa alapohjassa havaittu aistinvaraisesti pistävä ummehtunut haju. Osassa tuulensuojalevyissä oli havaittavissa mikrobikasvustoa ja kosteutta.
- 25.2.2003 Uudenmaan aluetyöterv.laitoksella analysoitu ilmanäytteen haihtuvia org. yhdisteitä : lepoahuoneesta nro 06 otetun näytteen TXIB-pitoisuus oli koholla. Aluetyöterv.laitoksen kokemuksen perusteella kohonnut pitoisuus voi olla peräisin esim. muovimatosta.
- Pk.n ilmanvaihtomittaus suoritettiin 21.10.2003. tarkastuksessa todettiin tuloilmaventtiilien takana olevassa ääniloukossa mineraalivillaa ja nokea. Esimies kertoi, että ilmanvaihtokanavat on puhdistettu mittauksen jälkeen kaksi kertaa.
- 5.11 ja 12.11 2004 Tilakeskuksesta pk.iin kiinteistötarkastus käyttäjillä ilmenneiden terveyshaittojen johdosta. Rakennuksen länsipäädystä huono sisäilma. Lattian liitoskohdissa paikoitellen isot raot muovimatossa. Rakennuksen puurunko länsisiivessä osittain maanpinnan alapuolella. ikkunapeltien kallistukset paikoin vääräsuuntaiset, Alustilassa aistinvaraisesti havaittavissa voimakas maakellarimainen haju, joka viittaa mikrobitoimintaan maaaineksissa. Alapohjan bituliittilevyissä paikoin havaittavissa mikrobikasvustoa.
- 1.10.2004 Yke; mineraalivillamittaus
- v.2005 talon alapohjasta poistettu rakennusjätteitä, alapohja tiivistetty, asennettu koneellinen ilmanvaihto
- piharemontti tehty v 2006-2007

Käytetyt selvitysmenetelmät

Havainnointi ja haastattelu.

Havaitut myönteiset asiat ja toimivat ratkaisut

- henkilökunnan vaihtuvuus ollut vähäistä, henkilökunta on työhönsä innostunutta ja motivoitunutta
- henkilökunta kertoo, että työyhteisön työilmapiiri on positiivinen, uusia ideoita kehitellään aktiivisesti
- sairauspoissaolomäärät vähäiset
- lähes savuton työyhteisö
- päiväkotia on saanut erityispalkkion koulutuksen muodossa; henkilökunnalle on järjestetty liikuntakoulutusta.
- kokouskäytännöt kunnossa, työn tauotuksesta keskusteltu
- ensiapukoulutettujen määrä min. 2, henkilökunnalle järjestetty ensiapukoulutusta alueella
- henkilökunnan yhteistä virkistystoimintaa kaksi kertaa vuodessa

Keskeiset tulokset tärkeysjärjestyksessä

Koko talossa ilmanvaihdossa ja lämpötiloissa vaihtelua.

Ryhmät:

Inkiväärit; 2-5 vuotiaiden ryhmä. Muovimatot vaihdettu, seinäpinnat maalattu, entinen vesileikkihuone remontoitu 6.2.2007; henkilökunnan oireilu vähentynyt huomattavasti mattojen vaihdon myötä kys. ryhmässä. Tällä hetkellä henkilökunta oireilee talon muissa ryhmissä: silmien kutinaa, punotusta, nuhaa, äänen käheyttä, toistuvaa päänsärkyä, iho-oireita.

Timjami; 3-6 vuotiaiden ryhmä. Muovimatto kupruilee (välioiva ei saa kiinni), saumoja auki; korjailtu silikonilla. Osasta saumoja silikonilla irtoillut.

Väliaikaisesti tyhjä ryhmätila

Mantelit; 1-4 vuotiaiden ryhmä. Lavuaarin alueella henkilökunnan kertoman mukaan ummehtunut haju, vaikka taustatila korjattu. Muovimatto kupruilee, saumoja auki; korjailtu silikonilla. Osasta saumoja silikonilla irtoillut. Entisen vesileikkihuoneen poistoilmanvaihtoputkisto komerossa, tilassa raskas tunkkainen ilma.

Rosmariinit; 1 1/2 -5 vuotiaiden ryhmä. Ryhmähuoneen lavuaarin kohdalla viemärin hajua. Raskas ilma
Sali; katosta ollut vesivuotoa, jota korjattu henkilökunnan kertoman mukaan väliaikaisesti.

Matalat kalusteet, ei hoitajajakkaraita

Johtopäätökset työolojen terveydellisestä merkityksestä ja terveystieteistä

Vaaratekijät (Riskien arviointi työpaikalla, STM 1997):

a. Fysikaaliset vaaratekijät; ilmanvaihdon epätasapaino, huoneiden lämpötilaerot, melu

b. Kemiaaliset ja biologiset vaaratekijät; tartunnan vaara, laitoshuollon mitoituksen tiukentumisen aiheuttamien pölyn/lian määrät. Mahdolliset muovimattojen aiheuttamat orgaaniset yhdisteet (muovimatot vaihdettu ainoastaan "Inkiväärit"-ryhmässä).

c. Ergonomiset vaaratekijät; matalat kalusteet, ei hoitajajakkaraita

d. Tapaturmavaarat; liukastumiset, kompastumiset, putoamiset

e. Henkinen kuormittuminen ; Epävarmuus tilojen terveellisyydestä, remonttien takia joustaminen, kiire, jatkuva valppaana olo, työn vaatimukset ja tavoitteet, vaara- ja uhkatilanteet.

Terveystarkastustarve

Työhönsijoitustarkastukset:

Esimies ohjaa työhöntulotarkastukseen kaikki uudet työntekijät, joiden työsuhte kestää yli 4 kk. Työllistetyille työhöntulotarkastus tehdään tarvittaessa, mikäli työnkuvaan kuuluu riskitekijöitä tai esimies pitää tarkastusta tarpeellisena.

Lakisääteiset määräaikaistarkastukset:

Työterveyshuolto kutsuu määräaikaistarkastuksiin työntekijät, joilla on työssä
- psyykkistä kuormitusta

Psyykkisen kuormituksen vuoksi terveystarkastuksia tehdään 3-5 vuoden välein. Seuraavan tarkastuksen ajankohta arvioidaan yksilölliseen riskien arviointiin perustuen.

Terveydenseurantatarkastukset:

Näihin terveystarkastuksiin voi hakeutua itse tai esimies voi ohjata työntekijän ottamaan yhteyttä työterveyshuoltoon (työterveyshoitaja), jos työkyky on jostain syystä alentunut. Eri kuntoutustoimenpitein pyritään työkyvyn palauttamiseen ja edistämiseen, mm. TYK, Aslak- ja kuntoremonttikursseilla.

Kohdennettuja terveystarkastuksia voidaan tehdä ammattiryhmittäin, työpaikoittain tai ikäryhmittäin. Tarpeet nousevat työterveyshuollon päivittäisestä toiminnasta ja toimenpiteet sovitaan erikseen tilaajan kanssa.

Raskaana olevien työntekijöiden terveystarkastus- ja sairaanhoitokäynneillä varmistetaan, että työolot ovat työntekijälle ja sikiölle turvalliset raskauden aikana. Työterveyslääkäri neuvottelee raskaana olevan työntekijän luvalla tarvittavista työjärjestelyistä. Jollei turvallista työtä järjesty ja erityisäitiysvapaa on tarpeen, työterveyslääkäri tai työolot tunteva lääkäri kirjoittaa lääkärintodistuksen erityisäitiysvapaa hakemista varten.

Toimenpide-ehdotukset ja lisäselvitystarve

- tilakeskukseen tieto sisäilmaoireiden jatkumisesta erityisesti ryhmissä joissa mattoja ei ole vaihdettu, toisen vesileikkihuoneen kunto ?, salin katto ?, ilmanvaihto/kokoteholla käynnissoloajat ?, lämpötilaerot ?, lavuaarin kohdalla tunkkainen haju ?
- henkilökunnan ensiapuvälineiden tilaaminen; tilauslomake, intra: lomakkeet, yhteiset lomakkeet -- hoitotarvikekeskuksen tilauslomake. Lista tilattavista tarvikkeista; intra; työterveyshuolto -- ensiapuvalmius työpaikoilla -- pienen ea- kaapin sisältö. Esimiehen allekirjoittama tilauslomake työterveyshoitajalle
- riskien arvioinnin päivitykset syksyn 2007-kevään 2008 aikana, tulosten kirjaamiseen tulossa uusi tietokoneohjelma
- hoitajakkaroiden, "aikuiskokoisten kalusteiden" hankkiminen määrärahojen puitteissa. Nostoasento-koulutusta työfysioterapeutilta
- työsuojelun kolme nollaa kampanjan mukaisten aiheiden käsittely työpaikalla
- kaupungin oppaisiin tutustuminen; intra -- henkilöstö -- julkaisut (aktiivinen välittäminen, kiusaamisella on monet kasvot ym)

Marja Kekki, Matti Nurmi

Työterveyshuollon/Työsuojelun edustaja

Työpaikan edustaja (esimies)

Jakelu: työpaikan esimies (*henkilökunnalle nähtäväksi*)
työsuojelupäällikkö/työsuojeluvastaava, työsuojeluvaltuutettu
muut asianosaiset; tilakeskus, ympäristökeskus